

vanov kot zgodovinski dan prve vrse. Slovenci, Hrvti in Srbi smo sklenili zvezo, tesno prijateljstvo z močnimi severnimi slovanskimi narodoma: z milimi nam brati Čehi in Poljaki. In ta zveza nam je poročno lepše in srečnejše bodočnosti Jugoslovancov.

Na bojiščih.

Na francoskem bojišču se nadaljuje ofenziva četverospornih čet. Hudi boji se tirajo zlasti ob reki Oise severozahodno od Soissons, kjer napada francoska armada z veliko silo nemške čete. Vzhodno od Amiens med rekama Avre in Ancre ter med Aisne in Oise severozahodno od Soissons so se morali Nemci zopet umakniti za 15-18 km. V severozahodni Franciji v pokrajini Flandriji ob francosko-belgijski meji zahodno od mesta Lille so pa začeli Angleži napadati Nemce. Angležem se je posrečilo, zavzeti važno postojanko Merville in prisiliti Nemce, da so se umaknili tudi na tem delu fronte. Po nemških poročilih se sedanje ofenzive udeležuje 700.000 mož ameriških čet.

Italijani so dne 13. avgusta začeli vnovič hudo napadati naše gorske postojanke na odseku Tonale, kjer se jim je posrečilo nam mimogrede odvzeti naše oporišče na Monticellu. Toda naši hrabri junaki južnoslovenskega 26. strelskega polka, v katerem služijo skoraj sami Slovenci, so sovražniku zopet iztrgali to postojanko.

Amerika napoveda vojsko boljševikom.

Iz Vašingtona poročajo: Vlada Združenih držav Severne Amerike je ukinila vse diplomatske odnose s sedanjo rusko vlado boljševikov.

Razne politične vesti.

Drž. zbor. Predsednik državne zbornice poslanec dr. Gross namerava koncem meseca avgusta ali v prvih dneh meseca septembra sklicati na posvetovanje načelnike strank. Finančni odsek državne zbornice je sklican na dne 10. septembra. Na dnevnem redu je med drugim tudi vladna predloga glede vinskega davea. Posleda finančni minister Wimmer bo hujše odstopil.

Stanek pri Ljubljani. Ministrski predsednik Hussarek je dal načelnika Češkega Svaza iskati celo po Ljubljani in ga je povabil k sebi. Stanek se je povabilu odzval.

Sklicanje finančnega odseka državne zbornice. Načelnik finančnega odseka državne zbornice je imel dne 19. t. m. z ministrskim predsednikom dr. Hussarekom pogovor glede sklicanja finančnega odseka avstrijske državne zbornice. Finančni odsek bo baje sklican v najkrajšem času, da bi bile na ta način pravčasno rešene vse vladne predloge za jesensko zasedanje zbornice, ki se bo vrši ožje meseca septembra.

Poslanec Graenauer — v Ljubljani. Sobotne soje Jugoslovanskega kluba v Ljubljani se je udeležil tudi poslanec Graenauer. Zastopnika koroških Slovencev — so iskreno pozdravljali. Posebno pristržno so ga pozdravljali jugoslovanski, češki, in poljski tovariši.

Hrvti nas ne zapustijo. Na zborovanju v Ljubljani in na Krekovem slavu v St. Janžu so naši bratje Hrvti in Srbi iz Hrvatske, Bosne in Dalmacije slovesno povdarjali, da nas Slovencev nikdar ne zapustijo. Podpredsednik bosanskega sabora dr. Sumarič je s povzdignjenim glasom zaklical v soboto večer v ljubljanskem „Unionu“: „Slovenci, Vi ste najlepši biser v kroni naše Jugoslavije. Brez Vas ni Jugoslavije. Mi Hrvti in Srbi smo pripravljene žrtvovati za Vas vse, tudi zadnjo kapljo krvi!“

Na šole so se zopet vrgli nemčurji z vso silo. Ormož u ustanavljajo, oziroma razširjajo šulterajnsko šolo. Agitirajo po slovenskih hišah za otroke. Slovenski starši.

Ne dajte svoje dece v nemško mučilnico. Ne opečajte jih ljubezni do milega maternega jezika! — V Slov. Bistrici bi nemčurji in vlada radi sprevajali na slovensko deklislo šolo, katero vzdržuje slovenska okolica, zagrizeno nasprotnico Slovencev, neko tujko Lercher kot voditeljico šole. Med starši vlada veliko razburjenje radi tega. — Okrajni šolski nadzornik za mariborski okraj, Dreflak, pri svojem nadzorovanju slovenskih, oziroma dvojezičnih šol, sladkomilo krega učitelje: Le več nemščine! Več — nemščine!! Mi vemo, odkod vse to. Sullerajn je odprti vse svoje zatvornice „naklonjenosti“ do gospodov, ki z dušo in telom delujejo za koristi in za napredek nemštva. Slovencev Dreflakovo „delovanje“ ne bo škodovalo in ne more škodovati, ker v naši Jugoslaviji, katere je že bližje, kakor si predstavlja gospod Dreflak, takih ljudi ne bomo rabili.

Nemci in nemčurji v Mariboru in drugih nemških njezdih niso na cesarjev rojstni dan razobesili nobenih zastav. Oni razobešajo svoje cunje le če je treba slaviti Bismarka, Viljema ali kakega drugega nemškega polboga.

Važna posvetovanja v nemškem glavnem stanu. Dne 14. in 15. avgusta so se vršila v nemškem glavnem stanu važna posvetovanja, katerih so se udeležili nemški cesar s svojim spremstvom ter maršal Hindenburg in general Ludendorff, avstrijski cesar s

svojim spremstvom, bolgarski prestolonaslednik princ Boris ter zastopnik Turčije. Posvetovanja so se vršila o raznih političnih in vojaških zadevah, predvsem o položaju v Rusiji in o poljskem vprašanju. Glede rešitve poljskega vprašanja se je doseglo popolno sporazumljenje in se bo pri izvolitvi novega poljskega kralja oziralo na želje Poljakov. Zastopniki Poljakov Rusko-Poljske na posvetovanjih v nemškem glavnem stanu so izrazili željo, da bi bilo poljsko vprašanje rešeno zadovoljivo na ta način, ako bi bil izvoljen za poljskega kralja avstrijski nadvojvoda. Zdi se, da so vodilni in vsenemški krogi v Nemčiji naklonjeni tozadevni rešitvi poljskega vprašanja, ki pa bo rešeno končnoveljavno še le po sklenjenem splošnem miru.

Mir bo sklenjen v — Berolinu. Na zborovanju angleških časnika v Londonu je med drugimi govoril tudi angleški državnik lord Northcliffe, ki se je o miru izrazil sledeče: »Kako ume Nemčija sklepati mir, nam najbolje svedočita sklenjeni mir v Brestu Litovskem, katerega je Nemčija narekovala Rusiji in mir, sklenjen med Francijo in Nemčijo leta 1871 v Versaillesu pri Parizu, katerega je Nemčija narekovala Franciji, v katerem je morala poslednja odstopiti Nemčiji dve najbogatejši deželi: Alzacijo in Loreno. Nemci so nam pokazali, kje se mora sklepati mir, pri čemer pa ne govorim o tem, kako se mora sklepati mir. Po mojem mnenju mora biti kraj, kjer se bo sklenil mir, samo — Berolin.« Iz tega govora je razvidno, da hoče četverospornost — narekovati mir Nemčiji v Berolinu!

Tedenske novice.

Poljak pohvalil slovensko duhovščino. V svojem govoru ob odkritju spominske plošče dr. Kreku v St. Janžu na Dolenjskem je naglašal voditelj vsepoljakov dr. Glombinski zasluge duhovnika dr. Kreka za medsebojno zblizanje Poljakov, Čehov in Jugoslovancov. Ob tej priliki je nazdravil slovenski duhovščini kot prvoborniki za kulturno, gospodarsko in politično osvoboditev slovenskega naroda. »Vedite to, dragi bratje Slovenci«, je dejal, »da stojte tudi pri nas na Poznanjskem, v najbolj izpostavljenem delu naše poljske skupne domovine na čelu vsega narodnega gibanja duhovniki, da imamo tudi tam našega Kreka, duhovnika Wawrzyniaka.«

Mladinska organizacija. Na praznik Marijinega vnebovzeta je bil velik deklisli shod na Tinskigori pri Zibiki. Obiskani je bil od ogromne ljudske množice. Govorila sta prof. dr. Hohnjec in župnik Fr. Gomilšek. Nastopila je tudi cela vrsta deklet z navdušenimi in prelepimi govori. Nekaj nemškutarskih fantalinov in sicer večinoma tisti, ki so jo že nedavno pošteno skupili na shodu Kmetijske zveze pri Sv. Emi, je čutilo potrebo, da so tudi na Tinski gori z neumnimi vmes-klici kazali svojo ptujsko-snoparsko, nemškutarsko oliko. Pa so dobili tak odgovor, da se jim je vse smejalo ter so jo nato odkurili kakor z vodo politi kužeki. Ljudje so zopet na lastne oči videli, kakšna podivjana sodrga se zbira v taboru ptujkega »Štajerca.« Za našo mladino je bil shod zelo podučen ter bo go tovo prinesel lepe sadove.

Kam gremo — v nedeljo? Dne 25. avgusta se vrši zopet cela vrsta prireditev naše organizacije. V Smartinu pri Slovenjgradu bo mladinska slavnost, v Hočah, v Jarenini, v St. Ilju v Slov. gor. in v Slov. Bistrici se vršijo večje slavnosti. Slovensko vilo ljudstvo, pohiti na te slavnosti!

Občni zbor Slovenske Straže in Slovenske krščansko-socialne zveze za vse slovenske pokrajine se vrši v Ljubljani dne 30. sept.

Pranečak kardinala Misije umrl. V ruskem vjetništvu v Taškentu je dne 28. aprila 1916 umrl pranečak rajnega slovenskega kardinala Misije, Jakob Misija.

Oproščen stotnik, ki je dal po nepotrebnem ustreliti slovenskega vojaka. V Gradcu je stal zadnji sredo pred vojaškim sodiščem stotnik Wolfgang od 87. pešpolka, ki je dal na fronti brez pravega vzroka ustreliti desetnika Tušaka, očeta več malih otrok. Tušak je v šali rekel svojemu četovodji, da je izmučen in da nima nič prave korajže iti na nevarno patroljo. Dasi ravno so celo častniki prosili stotnika, da naj ne jemlje življenja Tušaku, vendar ga je dal ustreliti. Tušak se je še dve uri zvijal v smrtnih ranah. Vojaški pravdnik je naperil proti stotniku tožbo radi umora, a vojaško sodišče v Gradcu ga je — oprosil ilor!

Kdo je kriv, če nima ljudstvo obleke? Nemškutarski bratje tam v Ptuj, Mariboru, Celju in drugod, ki še imate polna skrivna skladišča vsakovrstnega za obleko potrebnega blaga, katerega pa za danar ne date.

Guršindan.

Kdo podaljšuje vojno? Ali ne morebiti — ki ste opetovano prosili cesarja, naj državni zbor razpusti, ter da se naj zopet vlada nemškim absolutističnim poim. Zopet se lahko primete za nos. Toda, — — — Na vsa ta v zadnjem času proti našemu vzvišenemu idealu storjena sredstva

vam mirno in ponosno odgovorjamo: Ne počasi! Obranite si mirno kri, ker časi, v katerih bomo mi go spocurji, se približujejo s hitrimi koraki. Torej, Jugoslovani na dan! Od časov, kateri se nam približujejo, bo odvisna naša narodna, politična in gospodarska bodočnost. Na svidenje, — v Jugoslaviji!

Kaj počenja vse z nami! Iz Trbovelj nam piše kmet: »Te dni smo dobili od županstva kmetije pismono povelje, da moramo oddati tukajšnji rudarnici toliko in toliko sene in slame. Ako bi vojaška uprava to od nas zahtevala, bi mi to voljno trpeli, pa da moramo za rudarnico delati in se potiti, to je že od sije! Rudnik (družba milijonarjev) ima ogromno posestev, a da bi iste dala sama obdelovati, ji ne pride na misel. Ona da vse v najem in potem zahteva od nas ubogih kmetov-urpinov seno in slamo za svoje konje. Ker se nihče v občini ne briga za nas kmete, bi prosili naše gg. poslance, da bi v tej zadevi kaj storili za nas! (Opomba uredništva: Obrnite se takoj s posebno vlogo na Vasega poslanca dr. Benkovića, Parlament, Dunaj.)

Prosto kuhanje žganja je treba tudi letos namniti do dne 15. novembra pri finančni straži, in ne do dne 15. avgusta, kakor so poročali nekateri listi.

Tečaj za vnovčenje sadja in zelenjave se bo vršil od dne 16. do dne 18. septembra t. l. na deželni sadjarski in vinarski šoli v Mariboru. Podučevalo se bo vse potrebno v tej stroki in sicer teoretično in tudi praktično. Stevilo udeležencev je omejeno na 30. Priduk in praktično razkazovanje bo nemško. Učnina se ne bo pobirala. Prijave do dne 8. septembra na: ravnateljstvo šole v Mariboru. — Vprašamo: Ali se še g. Zweifler vedno ni naučil slovenske besede? Ali slovenski kruh pa mu diši!

Sladkor za petijot. Urad za ljudsko prehrano razglasa, da se bo tudi letos razdeljeval sladkor za zboljšanje vinskega mošta in napravo petijota. Prošnje za nakazila sladkorja je treba vložiti najpozneje do 1. septembra pri pristojni občini. Navesti je treba zaželjeno količino sladkorja. Občine naj pošljejo prošnje c. kr. kletarskemu nadzorniku R. Petrovanu v Mariboru.

Pisarna Slovenske Kmetijske Zveze, združena s Poslovalnico slovenskih spodnještajerskih poslancev, ima svoje prostore v Mariboru, Koroška cesta št. 5. I. nadstropje. Pisarna daje članom S. K. Z. brezplačno pojasnila v vseh vojaških zadevah, v zadevi podpore, v davčnih zadevah, sestavlja prošnje in vloge na oblastnike itd.

Dopisi.

Maribor. Nečeljska cesarska slavnost se je iztekla v vsakem oziru veličastno. Z uspehom smo zadovoljni. Udeležencev je bilo okoli 1000.

Maribor. V ponedeljek, dne 19. t. m., je poulična sodrga navalila na voz sadja, ki ga je pripeljala neka kmetijska hiša iz St. Petra. Druhal je kradla kakor srake in hotela voz kar prekučiti. Odločen nastop nekaterih mož je to preprečil. Če bo mariborski trg kmalu popolnoma brez sadja in drugih živil, se ima mestno prebivalstvo zahvaliti le tej cestni druhal. Ako slovenski kmet skoraj ni več varen življenja in ga hočejo oropati, pač ne bo vozil ali nosil svojih pridelkov v mesto.

Hoče. V proslavo cesarjevega rojstnega dne priredijo hočki šolariji v nedeljo, dne 25. t. m., v prostorih g. Pfeiferja dve igri z deklamacijami in petjem. Prijatelji mladine, pridite gledat, kaj znajo naši otroci!

Jarenina. Dne 25. avg. priredi bralno društvo veliko cesarsko slavnost z govorom, igro, petjem, srečolovom in šalivo pošto. Gostje, ki naj prihitijo od vseh krajev, bodo preskrbljeni tudi z jestvinami.

St. Ilj v Slov. gor. Rojstni dan presvitelega cesarja Karla I., našega milega vladarja, hočejo vrlik Sentiljčani tudi letos slovesno obhajati. V Slovenskem Domu bo dne 25. avgusta, t. j. prihodnje nedeljo, večja prireditev v proslavo rojstnega dne Njegovega Velikanstva. Ob tej priliki bo zopet odprta Prva jugoslovanska kavarna. Začetek popoldne v večernicah. Obmejni Slovenci, pridite! Pričakujejo tudi Mariborčane, Svecinčane, Spielfeldčane in druge naše prijatelje. Prihodnje nedeljo v St. Ilji!

Središče. Dekliska Zveza ima v nedeljo, dne 25. t. m., svoj mesečni shod. Pridite v obilnem številu!

Sv. Lovrenc nad Mariborom. Dne 11. t. m. napovedanega podučnega shoda naše Dekliske Zveze se je udeležilo neprimakovano mnogo občinstva. Posebno nas je razveselil obisk profesorja dr. Slaviča, in da so se puščavska in ruska dekleta tako množevilno odzvala našemu povabilu, nas je naravnost veselo presnetilo. Vse je z navdušenostjo in z največjim zanimanjem sledilo izvajanjem našega odličnega organizatorja profesorja dr. Hohnjeca iz Maribora. Potem je sledil občni zbor in se je izvolil sledeči odbor: predsednica Marija Zink, podpredsednica Mar. Pečovnik, tajnica in knjižničarka Marija Hrastnik in blagajničarka Alojzija Šiker, Odbornice: za Kumen Rozina Wanez in Ana Peitler, za Recenjaki Matilda Peitler, za Rdeči breg Frančeska Pavlič in Ivana Krecenbaher, za Lehen Marija Planišič in za Puščavo Marija Brezonelli. Mladina, oklepaj se naših načel in navdušuj se mesebojno za vzvišene narodne cilje!

Sv. Martin pri Slovenjgradu. V nedeljo, dne 25. avgusta, je pri nas prireditev izobraževalne